



Elk kind is al een burger
als hij geboren wordt,
dan leert hij eten, lopen, praten
tot hij wat groter wordt.

Als kleuter is hij burger
dan leert hij in zijn spel,
ontdekt de eerste grenzen
de rest komt ook nog wel.

Dan wordt hij burgerschoolkind
en leert hoe alles gaat,
ontdekt de halve wereld
en het verschil van goed en kwaad.

Maar als hij dan volwassen is
als burgervrouw of –man,
weet hij dan nog de grens
van wat er mag of kan?

Of moet hij dan weer leren
hoe ieder kind dat doet,
vertrouwend op de liefde,
want die doet altijd goed!

van Arie de Bruin



pcbs

De Regenboog

Visiedocument

opgesteld vanuit de schoolvisie 2012; herijking juni 2023



visie & missie

Inleiding

Hieronder formuleren wij onze wijze van goed onderwijs op 'De Regenboog'.

De totale schoolvisie is verdeeld over 6 deelvisies (identiteit, pedagogiek, didactiek, maatschappij, organisatie en team). Vanuit de deelvisies, de vele gesprekken en overlegmomenten, zijn een aantal kernwaarden gefilterd waar onze school voor staat en gaat!

Op onze school wordt de hele dag, de hele week en het hele jaar druk geleerd en hard gewerkt. Dat kun je alleen maar goed doen, wanneer jij je op school veilig voelt. Daarom proberen we, als kinderen, ouders en leerkrachten van 'De Regenboog', respectvol met elkaar om te gaan. We willen onze kinderen graag een plek bieden, waarbinnen ze mogen zijn wie ze zijn, met al hun mogelijkheden én beperkingen. Wij doen ons best een sfeer te kweken, waarin kinderen leren op een positieve manier met elkaar om te gaan. De zorg van groot voor klein neemt daarbij een belangrijke plaats in.

Omschrijving en uitleg visie & missie

Basisschool 'De Regenboog' staat voor goed kwalitatief, modern onderwijs, gebaseerd op een prettig pedagogisch klimaat, met zorg "naar boven en beneden". De school is geen instituut op zich, maar een organisatie die midden in de maatschappij staat en zich richt op competenties (samenwerken, probleemoplossend vermogen, ICT-geletterdheid, creativiteit, kritisch denken, communiceren, sociale en culturele vaardigheden) die in de 21^e eeuw belangrijk zijn.

Met onderstaande verbeelding willen we laten zien waar we voor staan.

'Onder de kleuren van 'De Regenboog' proberen wij met de kracht van de kernwaarden (vertrouwen, veiligheid en onze christelijke identiteit) een plaats te bieden waar we met elkaar met plezier leren en waar zorg is voor ieder kind!'



Visiedocument

opgesteld vanuit de schoolvisie 2012; herijking juni 2023



visie & missie

Identiteit

In de visiegesprekken is gesproken over visie op onze **schoolidentiteit**. Daaruit is de volgende deelvisie ontstaan:

‘De Regenboog’ is een Protestants Christelijke Basisschool. Dat betekent dat wij op basis van wederzijds respect onze normen en waarden, gebaseerd op de Bijbel, willen voorleven en meegeven aan de kinderen, om bij te dragen aan een eigen geloofsontwikkeling. Dit komt op onze school voornamelijk tot uitdrukking in:

Het accepteren en uitgaan van elkaars mogelijkheden o.b.v. respect, veiligheid en vertrouwen.

Visie

De volgende deelvisies zijn vastgesteld:

Pedagogische visie:

De kinderen leren, binnen hun mogelijkheden, zelfverantwoordelijk en zelfstandig te zijn. Vanuit veiligheid en positieve betrokkenheid kunnen onze kinderen met anderen samenwerken en samenleven.

Didactische visie:

Door gedifferentieerd aan de basisvaardigheden te werken en aan de expressie-vaardigheden, willen wij het maximale uit de mogelijkheden van het kind halen. We willen het kind mede-verantwoordelijk laten worden voor zijn/haar ontwikkeling binnen het leren en het samenwerken.

Maatschappelijke visie:

We willen zoveel mogelijk kinderen goed kwalitatief onderwijs bieden in een betrouwbare leeromgeving, met de school in een buurtfunctie en in een goede samenwerking met ouders. We bereiden onze kinderen voor op een toekomstige samenleving waarin ze positief kritisch zullen functioneren.

Organisatorische visie:

Door een open communicatieve houding binnen en buiten de school, werken wij aan onderwijsontwikkeling. Binnen een heldere structuur werkt het professionele team aan een krachtige onderwijsomgeving.

Teamvisie:

Vanuit veiligheid en welbevinden werken de leerkrachten samen en leren van elkaar. Binnen een open professionele cultuur werkt de leerkracht aan zijn eigen onderwijsontwikkeling.

Visiedocument

opgesteld vanuit de schoolvisie 2012; herijking juni 2023



visie & missie

Deelvisies

De eerder beschreven deelvisies beïnvloeden elkaar en bieden gezamenlijk de totale visie van 'De Regenboog'. Door deze deelvisies in de praktijk te brengen als schoolteam in samenwerking met kinderen en ouders, willen we kinderen in 8 jaar in de basis voorbereiden op de wereld met capaciteiten op het gebied van kennis, vaardigheden en houding.

Kennis: De kinderen hebben kennis van zichzelf en de ander als wereldburger en beheersen de SLO doelen op een niveau dat zij aankunnen. Vanuit de visie kennen wij de leerlijnen en executieve functies en vertrouwen en leunen op elkaars expertise.

Vaardigheden: Je kunt je redden als individu, waarbij je jezelf kent en jezelf durft te zijn om vervolgens in een groep te kunnen samenwerken en te kunnen samenleven. Als team zijn wij in staat om een veilig leer- en leefklimaat te waarborgen waarbinnen we kinderen coachend begeleiden.

Houding: Op basis van veiligheid en vertrouwen geven we jou de ruimte om te leren en te ontdekken wie je bent, waarbij jij je open en nieuwsgierig opstelt. Als team vervullen wij een coachende rol waarbij we met een open blik naar jouw zelfontplooiing kijken.

Daarbij werken we vanuit het 'Waarom' met 3 kernwaarden:

Vertrouwen – Veiligheid – Christelijke identiteit

Dat proberen we uit te dragen in het 'Hoe' met 3 kernwaarden:

Samen: verbondenheid – schoolbreed – wederzijdse afhankelijkheid

Zelfontplooiing: zelfbewustzijn – verwonderen – laten opbloeien/groeien

Verantwoordelijk: eigenaarschap - bewustwording

Door de komende jaren met thematisch onderwijs te gaan werken gaan we inhoud geven aan het 'Wat'.

In het schema is te zien dat de deelvisies en identiteit onderling verbonden zijn. Waarbij er centraal de kernwaarden staan.

Missie

Onze missie luidt dan ook:

'De Regenboog' biedt goed kwalitatief uitdagend onderwijs, waar we met plezier leren, met zorg voor ieder kind.



Visiedocument

opgesteld vanuit de schoolvisie 2012; herijking juni 2023



visie op Identiteit:

Op basis van wederzijds respect willen wij als Christelijke school onze normen en waarden, gebaseerd op de Bijbel, voorleven en meegeven aan de kinderen, om bij te dragen aan een eigen geloofsontwikkeling.

identiteit

Onze schoolidentiteit is herkenbaar in uitingen als **bijbelverhalen, liedjes, gebeden, gesprekken, vieringen** én het **dagelijks handelen** van de teamleden. We verwachten van kinderen, teamleden en ouders dat er **menselijke ruimte** is voor de ander. Alle betrokkenen doen moeite om naar de ander te **luisteren** en om de ander te **begrijpen**. Wat niet altijd hoeft te resulteren in gelijke meningen. Jij mag er zijn en de ander ook!

Het voorbeeldgedrag van teamleden en ouders is voor de kinderen van groot belang. Door het voorleven en gesprekken bieden wij het christelijk geloof aan. De kinderen krijgen en ervaren ruimte om vragen te stellen en meningen te hebben.

Onze visie op identiteit moet natuurlijk zichtbaar en merkbaar zijn in een vertaling naar de dagelijkse praktijk. Zie ook het document "Praktische vertaling visie/missie – visie op identiteit" staan de actuele praktijkvertalingen. Hieronder een opsomming van enkele aspecten:

- jij mag er zijn en de ander ook:
vanuit eigen overtuigingen kunnen verschil van meningen worden herkend en als kracht gezien
- Bijbel:
 - *de bijbel is in alle lokalen aanwezig*
 - *in groep 6 krijgen de kinderen de Startbijbel (wekelijkse inzet)*
 - *nieuwe 4 jarigen krijgen Kinderbijbel bij de start op school*
- liedjes:
De bijbelverhalen worden aangevuld met liedjes uit verschillende liedbundels en het digitale aanbod.
- bidden:
 - *iedere dag wordt begonnen en afgesloten met gebed*
 - *alle kinderen bidden mee of tonen respect voor het gebed*
- vieringen:
 - *we vieren met de hele school de Christelijke vieringen in voorbereiding op het Paasfeest en het Kerstfeest*
- Paaskaars:
 - *bij dagopeningen wordt een kaars aangestoken*
 - *deze kaars wordt jaarlijks vernieuwd tijdens de Paasviering*

Visiedocument

opgesteld vanuit de schoolvisie 2012; herijking juni 2023



Pedagogische visie:

De kinderen leren, binnen hun mogelijkheden, zelfverantwoordelijk en zelfstandig te zijn. Vanuit veiligheid en positieve betrokkenheid kunnen onze kinderen met anderen samenwerken en samenleven.

pedagogisch

Wij vinden het belangrijk dat onze kinderen leren zelf **beslissingen** te kunnen en durven nemen. Daarbij willen we dat ze ook **verantwoording** kunnen en durven af leggen. We willen ze leren zich bewust te zijn van mogelijke **consequenties**.

We willen handelen op basis van onderling **respect** naar alle betrokkenen (teamleden, kinderen & ouders). Door elkaar serieus te nemen en elkaar **in de waarde** te laten, willen we uitstralen dat de ander er mag zijn. We willen de ander **aanspreken** op zijn/haar handelen en niet op de persoon. We tonen betrokkenheid door naar elkaar te **luisteren en aandacht** te geven. We benoemen het **positieve** door complimenten te geven. **Talenten** willen we stimuleren en **fouten** mogen gemaakt worden.

We willen onze kinderen **voorbereiden** op een toekomstige maatschappij waarin zij leren **rekening te houden** met de ander zonder zichzelf tekort te doen. Hiervoor willen we de kinderen **basisvaardigheden** aanleren die als bagage meegaan in de **samenleving**.

Janusz Korczak

Onze pedagogische visie sluit grotendeels aan bij de pedagogiek van kinderarts en pedagoog Janusz Korczak (1878 – 1942) ('Pedagogiek van het respect'). Hij was een Pools-Joodse arts, is over de hele wereld bekend als pedagoog, kinderboekenschrijver en directeur van een weeshuis. Hij had de volgende kernwaarden hoog in het vaandel staan:

respect, rechtvaardigheid, participatie, dialoog en zelfreflectie.

We willen vanuit de dialoog met de kinderen (samen)werken aan de (onderwijs)ontwikkeling van de kinderen. Ooit schreef Korczak: "Rechten gaan hand-in-hand met plichten, wat betekent dat kinderen verantwoordelijkheid moeten leren dragen." De samenwerking tussen de kinderen willen we meer vorm en inhoud geven. Maar daarbinnen moeten de kinderen ook leren samenwerken. Wij willen de groep zien als een kleine gemeenschap, waarin je rekening moet houden met elkaar, waarin je verplichtingen hebt tegenover anderen en waarin je betekenisvol kunt zijn. Respect is nooit alleen maar iets dat je op kunt eisen, maar ook iets wat je moet geven.

Onze pedagogische visie moet natuurlijk zichtbaar en merkbaar zijn in een vertaling naar de dagelijkse praktijk. Zie ook het document "Praktische vertaling visie/missie – pedagogische visie" met de actuele praktijkvertalingen. Hieronder een opsomming van enkele aspecten:

- gesprekken mét kinderen:
de kinderen leren zelf meedenken over hun ontwikkeling bij evaluatie-, ontwikkelings- & begeleidingsgesprekken
- kinderraad:
kinderen uit de groepen 6 t/m 8 worden gekozen door de kinderen en hebben zitting in de raad, ze praten mee over schoolse aangelegenheden en kunnen adviezen geven, voorstellen doen en besluiten nemen
- groepsprocessen:
op basis van gewone normen en waarden houden we rekening met elkaar (o.a. we zijn stil als een ander praat, de vinger naar beneden als een ander de beurt heeft, je begroet elkaar, je geeft een compliment aan een ander)
- "ons kent ons":
door de kinderen van verschillende leeftijden regelmatig door elkaar te mixen kennen de kinderen elkaar en is er veiligheid

Visiedocument

opgesteld vanuit de schoolvisie 2012; herijking juni 2023



Didactische visie:

Door gedifferentieerd aan de basisvaardigheden te werken en aan de expressie-vaardigheden, willen wij het maximale uit de mogelijkheden van het kind halen. We willen het kind mede-verantwoordelijk laten worden voor zijn/haar ontwikkeling binnen het leren en het samenwerken.

didactisch

Onder basisvaardigheden verstaan we de **reken -en taalvaardigheden** (mondeling en schriftelijk) en **motorische** vaardigheden die worden aangeboden binnen het methodisch werken. In de **expressie** leren wij de kinderen hun **gevoel, kennis** en **creativiteit** te uiten en te verwerken. Binnen de groepen werken we met **diverse** niveaus, waaraan de instructies gekoppeld worden. Wij willen de kinderen **uitdagen** in hun **leerontwikkeling**, waarbij de **grenzen van** hun mogelijkheden gezocht worden. De grenzen (wat kunnen ze nog aan, wat is onoverkomelijk) worden mede bepaald door **signalen** zowel in de groep/school als in de thuissituatie. Onder verantwoordelijkheid van de leerkracht worden kinderen **gestimuleerd** om na te denken over hun **ontwikkeling**, passend bij de leeftijd en het niveau. Doordat de kinderen **ervaren** wat ze kunnen, willen we het gevoel van **eigenwaarde** versterken, waarbij er gewerkt wordt aan een oprecht **zelfvertrouwen** per kind.

Onze school werkt met het jaarklassensysteem, waarbij een vastgestelde hoeveelheid basisleerstof als uitgangspunt dient. Ieder kind is echter anders. Het ene kind kan meer leerstof verwerken, het andere kind heeft meer instructie nodig of moet aangepaste leerstof aangeboden krijgen. Ontwikkelingen en uitkomsten uit verschillende onderzoeken binnen het onderwijs hebben geleid tot het toepassen van een aantal aspecten van directe instructie. Vanuit dat gedachtengoed worden alle kinderen betrokken bij het ophalen van de voorkennis, waarna de nieuwe leerstof in gedifferentieerde instructievormen wordt aangeboden aan de kinderen. We werken met een convergente differentiatie. Er zullen kinderen zijn die de basishoeveelheid leerstof doorwerken, maar ook leerlingen die meer of minder leerstof aankunnen. Door een goede klassenmanagement proberen we alle kinderen tot hun recht te laten komen.

Onze didactische visie moet natuurlijk zichtbaar en merkbaar zijn in een vertaling naar de dagelijkse praktijk. Zie ook het document "Praktische vertaling visie/missie – didactische visie" staan de actuele praktijkvertalingen. Hieronder een opsomming van enkele aspecten:

- onderdelen model direct instructie:
o.a. ophalen voorkennis, nieuwe instructie, verwerking en evaluatie
- onderwijsbehoeften:
kinderen krijgen onderwijs naar mogelijkheden en onderwijsbehoefte (en belemmeringen)
- differentiatie:
kinderen kunnen met verschillende materialen verwerken op eigen niveau
- mede-verantwoordelijkheid van kinderen:
door o.a. gesprekken met kinderen, zelfcorrectie door kinderen en verantwoordelijkheid nemen bij gebruik materialen

Visiedocument

opgesteld vanuit de schoolvisie 2012; herijking juni 2023



Maatschappelijke visie:

We willen zoveel mogelijk kinderen goed kwalitatief onderwijs bieden in een betrouwbare leeromgeving, met de school in een buurtfunctie en in een goede samenwerking met ouders. We bereiden onze kinderen voor op een toekomstige samenleving waarin ze positief kritisch zullen functioneren.

maatschappelijk

De kwaliteit van ons onderwijs vindt een **gedegen basis** in een vertrouwde en veilige schoolsituatie. We proberen echter waar mogelijk de kinderen **in contact** te brengen **met de maatschappij** of de maatschappij in de school te brengen. De school is geen instituut op zich, maar wil een **spil** zijn **in de wijk** voor ouders, kinderen en anderen. Wij bereiden onze kinderen voor op een **snel veranderende maatschappij**, door te werken aan de **vaardigheden** die kinderen in deze 21^e eeuw nodig hebben. Daarbij zetten we de **mogelijkheden van ICT** zoveel mogelijk in. De **ouders** zijn in dit leerproces onze **directe partners**. Wij zien de ouders als **kenners van het eigen kind** en waarderen daarom hun inbreng. Door samen te werken in dit proces, heeft het kind een betere kans van slagen in de toekomst.

Onze maatschappelijke visie moet natuurlijk zichtbaar en merkbaar zijn in een vertaling naar de dagelijkse praktijk. Zie ook het document “Praktische vertaling visie/missie – maatschappelijke visie” met de actuele praktijkvertalingen. Hieronder een opsomming van enkele aspecten:

- kinderraad
 - verkiezingen nieuwe raadsleden (democratie in het klein)
 - vergaderingen (agenda, notulen, voorzitter, etc.)
 - verantwoordelijkheid, spreken openbaar, mening vormen, samenwerken, initiatief nemen
- contact lichamelijk en verstandelijk gehandicapten
 - schoolassistent met syndroom van Down
 - workshops externe organisatie (Noorderbrug)
- naschoolse activiteiten
samenwerking combinatiefunctionaris
- bieb op school
 - bibliotheek op school i.s.m. bibliotheek Hoogeveen
 - leesconsulent op school ter stimulans en coördinatie
- ICT mogelijkheden zie ict-beleid
 - ICT als middel: diverse toepassingen in het onderwijsproces
 - ICT als doel: gericht op (kind)vaardigheden en kennis
 - zorg dragen voor actuele kennis, hardware, software en infrastructuur

Visiedocument

opgesteld vanuit de schoolvisie 2012; herijking juni 2023



Visie op team:

Vanuit veiligheid en welbevinden werken de leerkrachten samen en leren van elkaar. Binnen een open professionele cultuur werkt de leerkracht aan zijn eigen onderwijsontwikkeling.

team

Het team op De Regenboog bestaat uit **deskundigen en specialisten**. De **expertise wordt gedeeld** waardoor er constant gewerkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit. Alle teamleden **willen leren** en **willen samenwerken**. Dit alles gericht op het **behalen van de schoolvisie/missie**. Hierbij is de **samenwerking** essentieel in zowel organisatorische als inhoudelijke aspecten.

We zien onszelf als **professionals**, waarbij we ons bewust zijn van het dragen van **verantwoordelijkheid** voor individuele kinderen en voor de totale schoolorganisatie. We verwachten van de teamleden dat ze zelf zorg dragen voor eigen **scholing** en bijdragen aan teamscholing. We werken met een **open en transparante communicatie** en spreken elkaar aan op professioneel handelen en niet op de mens.

Onze visie op een team moet natuurlijk zichtbaar en merkbaar zijn in een vertaling naar de dagelijkse praktijk. Zie ook het document "Praktische vertaling visie/missie – team visie" met de actuele praktijkvertalingen. Hieronder een opsomming van enkele aspecten:

- vergaderstructuur
ruimte voor eigen inbreng
- taakbeleid
jaarlijks gezamenlijke verdeling van taken
- specialismen
werkgroepen op expertisegebieden o.l.v. specialist
- jaargesprekken
 - *iedere collega heeft jaarlijks minimaal één (functionerings-) gesprek met directeur*
 - *persoonlijke ontwikkeling is jaarlijks onderwerp van gesprek*

Visiedocument

opgesteld vanuit de schoolvisie 2012; herijking juni 2023



Organisatorische visie:

Door een open communicatieve houding binnen en buiten de school, werken wij aan onderwijsontwikkeling.

Binnen een heldere structuur werkt het professionele team aan een krachtige onderwijsomgeving.

organisatie

De school werkt binnen een “platte” organisatie (een **horizontale organisatiestructuur**). Goed opgeleide teamleden zijn **direct betrokken** bij de besluitvormings- en onderwijsprocessen. Er ligt een grote **verantwoordelijkheid** bij allen voor het bereiken van de gewenste onderwijskwaliteit. De directie en teamleden zorgen voor én bewaken een **transparante communicatie**.

We organiseren ons onderwijs met **moderne leerbronnen** (methodes, materialen, etc.) en **actuele leeractiviteiten** (instructie, zelfstudie, onderzoek, etc.). Onze leeromgeving richt zich op een **goede aansluiting** tussen school en de leefwereld van de kinderen.

Onze organisatorische visie moet natuurlijk zichtbaar en merkbaar zijn in een vertaling naar de dagelijkse praktijk. Zie ook het document “Praktische vertaling visie/missie – organisatorische visie” met de actuele praktijkvertalingen en het organogram in de schoolgids.

Hieronder een opsomming van enkele aspecten:

- vijf principes horizontale organisatiestructuur:
 - Een gezamenlijk doel waaraan iedereen **wil** bijdragen;
 - Niet afhankelijk zijn van centrale leiding, maar steunen op eigen initiatief;
 - De besturing en de uitvoering van de benodigde werkzaamheden liggen in dezelfde hand;
 - Overwegend horizontale samenwerking, inclusief de bijbehorende onderlinge afstemming en onderhandeling, in plaats van verticale aansturing;
 - Ieder lid van de organisatie levert een bijdrage aan het succes, toekijken of alleen kritiek uiten is niet acceptabel.
- methodes
 - methodevernieuwing in principe volgens schema (zie schoolplan)
- materialen
 - aan de basis staat een meerjarenbegroting voor ICT, OLP en meubilair
- leeractiviteiten zie ook didactische visie
 - we hanteren onderdelen model DI (directe instructie- incl. differentiatie)
 - we faciliteren meerbegaafden met andere activiteiten (o.a. plusgroep)
 - we implementeren coöperatief leren
 - we stimuleren onderzoekende houdingen
- leeromgeving
 - werkplekken binnen en buiten de groep
 - participatie van kinderen in schoolorganisatie
 - stimuleren tot initiatief van kinderen

Samenwerking school en thuis.

'Ieder mens is gebouwd om zichzelf te ontwikkelen en heeft een natuurlijke behoefte aan relatie, autonomie en competentie.'

'Als in voldoende mate is voldaan aan de behoefte aan relatie ('anderen waarderen mij en willen met mij omgaan'), aan de behoefte aan autonomie ('ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen') en aan de behoefte aan competentie ('ik geloof en heb plezier in mijn eigen kunnen') is er welbevinden, motivatie, inzet en zin in leren. Wordt hier door opvoeders tekort gedaan, dan ontstaan voorspelbaar taakhoudings- en motivatieproblemen op school.' [Luc Stevens]



relatie

Kinderen hebben behoefte aan relatie, zowel met hun leerkrachten als met andere kinderen. Ze willen het gevoel hebben erbij te horen, deel uit te maken van een gemeenschap. Hoewel in een gemeenschap conflicten zijn en men rekening moet houden met elkaar, voelt men zich er in principe veilig. Kinderen en volwassenen voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor een goede sfeer en als het lastig is, kan de leerling rekenen op de steun van zijn leraar. In scholen hebben volwassenen veel invloed op de kwaliteit van de relaties. Niet door op de voorgrond te treden, maar juist door vanaf de zijlijn beschikbaar te zijn. Luisteren, vertrouwen bieden, optreden als het echt nodig is, uitnodigende omstandigheden creëren, het goede voorbeeld zijn, uitdagen en ondersteunen zijn belangrijke pedagogische voorwaarden voor het ontstaan van goede relaties.

autonomie

Autonomie verwijst naar het gevoel onafhankelijk te zijn. Kinderen willen het gevoel hebben de dingen zélf te kunnen doen. Zélf kunnen beslissen, zelf keuzes maken. Dat kan alleen in een omgeving waarin de eigenheid van het kind gerespecteerd wordt. Een kind is er voor zichzelf, niet voor zijn ouders of voor de school. Kinderen hebben al jong behoefte zich te onderscheiden, hun eigen keuzes te maken. Het pedagogische antwoord hierop is het bieden van veiligheid, ruimte, begeleiding en ondersteuning soms en het waarborgen van de verbondenheid met de ander. Individuele vrijheid is belangrijk en wordt gestimuleerd, maar altijd in relatie met de ander en met behoud van diens vrijheid en jouw verantwoordelijkheid daarvoor. Autonomie verwijst altijd naar relatie.

competentie

Kinderen willen laten zien wat zij kunnen en zichzelf als effectief ervaren. Dat vraagt uitdaging. Dat kan alleen als het onderwijs is afgestemd op de mogelijkheden en (basis) behoeften van de leerling. Niet opletten, niet meedoen, onderpresteren, niet durven, het zijn vaak tekenen van afstemmingsproblemen. Een leerkracht die de ontwikkeling van haar leerlingen serieus neemt, biedt de leerling ruimte om passende leerdoelen voor zichzelf te formuleren en voor hem haalbare resultaten te boeken. Een combinatie van hoge (en reële) verwachtingen en beschikbaarheid voor hulp en ondersteuning, zijn een goede basis voor het ontwikkelen van een gevoel van competentie.